

آیین نامه

دوره جامع تفسیر و علوم قرآن

با محوریت آثار علامه طباطبایی رحمه الله

و آیت الله جوادی آملی دام ظلّه

فهرست

۱	مقدمه
۲	تعاریف
۲	اهداف و سیاست‌ها
۲	ارکان طرح
۳	استاد
۴	گستره و مخاطبان
۴	حوزه فعالیت
۴	روش اجرا
۴	روش اجرای دوره مقدماتی
۶	روش اجرای دوره پیشرفته سطح عمومی
۷	روش اجرای دوره پیشرفته سطح تخصصی
۹	تولید محتوا
۹	زمان بندی دوره
۹	مدیرک دوره

مقدمه

یکی از وظایف مهم نهادهای دینی و علمی کشور در راستای پایه‌گذاری تمدن اسلامی تعلیم، تبیین و تعمیق اندیشه اسلامی آحاد جامعه است. این هدف زمانی محقق می‌شود که انسان مسلمان به یک منظومه معرفتی از اندیشه اسلامی دست یابد تا بتواند با شناخت روح قوانین و آموزه‌های دین مبین اسلام و استخراج مبانی آن، نظام‌های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی اسلام را ذیل آن تحلیل و بررسی کند.

وظیفه مهم نهادهای علمی و دینی، ارائه راهکارها و بسته‌های علمی و معرفتی با نگاه منظومه‌ای است تا با یک ترتب و نظم منطقی به مطالعه این معارف پرداخته شود. در این میان عالمان دینی با اجتهاد در دین، چشمه سارهای معرفت و حیانی را از متن دین استخراج نموده‌اند.

در عصر حاضر از عالمانی که جریان معرفتی جهان تشیع را سکان داری می‌نمایند، علامه طباطبایی رحمه الله و آیت‌الله جوادی‌آملی حفظه الله است که با استفاده از قرآن کریم به عنوان مآدبه الهی، روایات نورانی معصومین علیهم‌السلام و عقل برهانی به فهم مبانی دینی نایل آمده‌اند. پر واضح است که دفاع صحیح عقلانی از مبانی اندیشه اسلامی بدون اجتهاد توأمان در مبانی حکمی حکیمان مسلمان و تفقه در آیات قرآن مجید و روایات نورانی ستارگان آسمان امامت و ولایت ممکن نیست؛ که این هر دو در آثار این شاگرد و استاد متجلی گشته است.

موسسه حوزوی نجم الهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در راستای انتقال نظام معرفت و اندیشه دینی به مخاطبان و تشنگان معارف الهی به تدوین و ترسیم طرح جامع تفسیر و علوم قرآن اقدام نموده تا چارچوب و بسته ارائه شده در قالب یک مجموعه علمی و با ترتیب منطقی تنظیم شود و با توجه به نیاز مخاطبان برای آنان ارائه گردد.

تعاریف

طرح: عبارت از برنامه‌ای است که در آن هدف‌گذاری و سیاست‌های لازم جهت پیشبرد اجاری طرح جامع تفسیر و علوم قرآنی که با محوریت آثار علامه طباطبایی رحمه الله و آیت‌الله جوادی‌آملی حفظه‌الله صورت می‌گیرد.

استاد: عبارت از فرهیختگان حوزوی و دانشگاهی است که در مباحث تفسیر و علوم قرآنی تخصص داشته و با آثار علامه طباطبایی رحمه الله و آیت‌الله جوادی‌آملی حفظه‌الله آشنایی کامل داشته باشند.

مدیر طرح: رئیس موسسه حوزوی نجم‌الهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف می‌باشد.

اهداف و سیاست‌ها

ماده یکم: برنامه‌ریزی در راستای و گسترش معارف قرآنی و تفسیری با توجه به فرمایشات مقام معظم رهبری دام ظلّه العالی در راستای نشر و ترویج معارف قرآنی

ماده دوم: تعالی اخلاقی، تقویت بُعد معنوی و رسیدن به زیست قرآنی با رویکرد آثار علامه طباطبایی رحمه الله و آیت‌الله جوادی‌آملی حفظه‌الله.

ماده سوم: رشد و تقویت بنیه‌ی علمی در فهم قرآن، تفسیر و علوم قرآن

ماده چهارم: ایجاد زمینه و بستر مناسب در راستای ارتقای علمی، پژوهشی، تربیتی و تبلیغی در تفسیر و علوم قرآن

ارکان طرح

ماده یکم: طرح بر اساس مقررات آیین‌نامه اجرایی زیر نظر مدیر طرح اداره می‌شود.

ماده دوم: ارکان طرح عبارتند از:

الف: شورای مرکزی؛

ب: مدیر طرح؛

ج: استاد.

ماده سوم: شورای مرکزی بالاترین مرجع در زمینه تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی‌های کلان در طرح می‌باشد که زیر نظر مدیر طرح و به عنوان بازوهای مشورتی ایشان می‌باشند.

تبصره: اساتیدی که عضو شورای مرکزی هستند از اساتید متخصص در تفسیر و علوم قرآن و آشنای با آثار علامه طباطبایی رحمه الله و آیت‌الله جوادی آملی حفظه‌الله و از طرف شورای مرکزی طرح پیشنهاد می‌شوند.

ماده پنجم: وظایف شورای مرکزی

۱. برنامه‌ریزی‌های کلان طرح جامع تفسیر و علوم قرآن با محوریت آثار علامه طباطبایی رحمه الله و آیت‌الله

جوادی آملی حفظه‌الله

۲. برنامه‌ریزی جهت شاخص‌های طرح جامع تفسیر و علوم قرآن با محوریت آثار علامه طباطبایی رحمه الله و آیت‌الله

جوادی آملی حفظه‌الله؛

۳. بررسی و تدوین مقررات و دستورالعمل‌های مربوط به طرح جامع تفسیر و علوم قرآن با محوریت آثار علامه

طباطبایی رحمه الله و آیت‌الله جوادی آملی حفظه‌الله؛

۴. تصویب نهایی آیین‌نامه‌های مربوط به طرح جامع تفسیر و علوم قرآن با محوریت آثار علامه طباطبایی رحمه الله و

آیت‌الله جوادی آملی حفظه‌الله؛

۵. برنامه‌ریزی واحدهای آموزشی مربوط به طرح جامع تفسیر و علوم قرآن با محوریت آثار علامه طباطبایی رحمه الله

و آیت‌الله جوادی آملی حفظه‌الله؛

۶. پیشنهاد اساتید طرح؛

۷. آسیب شناسی طرح و ارائه راهکارها.

استاد

ماده یکم: استاد عبارت از شخصی است که در رشته تفسیر و علوم قرآن مسلط بوده و با آثار علمی، علامه طباطبایی رحمه الله و

آیت‌الله جوادی آملی حفظه‌الله آشنا بوده باشد. نقش استاد به عنوان بازوی علمی برای پیشبرد اهداف طرح می‌باشد.

ماده دوم: اساتید به پیشنهاد شورای مرکزی و تأیید نهایی مدیر طرح تعیین می‌گردد.

ماده سوم: تغییر اساتید در طول برگزاری دوره بر عهده مدیر طرح می‌باشد.

گستره و مخاطبان

ماده یکم: طرح جامع تفسیر و علوم قرآن با محوریت آثار علامه طباطبایی رحمه الله و آیت‌الله جوادی آملی حفظه الله یک طرح عمومی می‌باشد.

ماده دوم: مخاطبان این طرح افراد مختلف در دو گروه می‌باشند:

- ۱- گروه مقدماتی: افرادی که به دنبال آشنایی و یادگیری مباحث تفسیری و علوم قرآنی می‌باشند.
- ۲- سطح متوسطه: شامل افرادی است که دوره مقدمات را گذرانده یا دانشجویانی که در علوم قرآنی و تفسیر مطالعاتی نداشته و به دنبال ارتقاء معارف تفسیری و علوم قرآنی می‌باشند.
- ۳- سطح پیشرفته: شامل افرادی است که دوره مقدماتی و متوسطه این طرح را گذرانده و به دنبال تخصص در مباحث تفسیری و علوم قرآنی می‌باشند.

حوزه فعالیت

فعالیت این طرح شامل سرفصل‌های اصلی مباحث تفسیری و علوم قرآنی اعم از: قرآن‌شناسی، علوم قرآنی، روش‌شناسی، تفسیر و معارف قرآنی می‌باشد.

روش اجرا

برای دوره‌های سه‌گانه طرح، روش‌های اجرایی متناسب با آن دوره تعریف شده است.

روش اجرای دوره مقدماتی

ماده یکم: در دوره مقدماتی این طرح، برای عناوین مذکور، کتاب‌های متناسب معرفی شده و برای دانش‌پژوه در مورد هر اثر؛ سه نکته اصلی در نظر گرفته می‌شود:

الف: اهمیت و ضرورت؛

ب: پیشینه موضوع؛

ب: خوانش کتاب با تاکید بر اهمّ مسائل.

ماده دوم: دوره مقدماتی دارای چهار مرحله اجرایی می‌باشد:

مرحله یکم: فراخوان و ثبت‌نام اعضای شرکت کننده در دوره متناسب با آیین نامه؛

مرحله دوم: معرفی متون و ابزار آموزشی به صورت مجازی؛

مرحله سوم: ارزیابی دانش‌پژوه متناسب با متون آموزشی به صورت مجازی؛

مرحله چهارم: برگزاری جلسات پرسش و پاسخ به صورت حضوری یا مجازی آنلاین.

تبصره ۱: ابزار و متون آموزشی در این دوره به صورت کلاس‌های مجازی با توجه به کتب معرفی شده می‌باشد که برای هر اثر

به تناسب آن متون یا کلیپ‌های کوتاه آموزشی ارائه می‌گردد.

تبصره ۲: شخصی اجازه ورود به دوره بعد (متوسطه) را پیدا خواهد کرد که گواهی دوره قبل را کسب کرده باشد.

ماده سوم: اهمّ آثار منتخب برای این دوره عبارت اند از:

✓ قرآن میزان شناخت قرآن؛ آیت الله جوادی آملی

✓ قرآن در کلام امام علی علیه‌السلام؛ آیت الله جوادی آملی

✓ قرآن در اسلام؛ علامه طباطبایی

✓ مقدمه تسنیم، آیت الله جوادی آملی

✓ قرآن در آیین تاریخ؛ جعفر انواری

✓ علوم قرآن؛ آیت الله معرفت

✓ مبانی تفسیر قرآن کریم با محوریت مبانی آیت الله جوادی آملی؛ علی خلیل پور

✓ درآمدی بر آشنایی با قرآن؛ علی خلیل پور

✓ تفسیر سوره حمد؛ مقام معظم رهبری

✓ تفسیر المیزان جزء ۳۰؛ علامه طباطبایی

✓ تفسیر موضوعی سیره پیامبران در قرآن جلد ۱ و ۲؛ آیت الله جوادی آملی

تبصره ۱: کتب تالیف شده ای که از آثار تالیفی علامه طباطبایی و آیت الله جوادی و یا با محوریت مباحث آن ها نمی باشد،

اندیشه ها و مبانی ایشان توسط اساتید تبیین می شود.

زمان بندی دوره

دوره جامع تفسیر قرآن کریم با محوریت آثار و اندیشه های علامه طباطبایی و آیت الله جوادی آملی ^{حفظه الله} در یک سال به مرحله اجرا گذاشته می شود که به صلاحدید مدیر طرح قابل تغییر می باشد.

مدرک دوره

پس از اتمام هر دوره از سیر مطالعاتی آثار تفسیری و قرآنی علامه آیت الله جوادی آملی ^{حفظه الله} و قبولی در ارزیابی، گواهی پایان دوره سیر مطالعاتی از طرف بنیاد بین المللی علوم و حیانی اسراء برای داوطلبان صادر می گردد.

این آیین نامه در تاریخ ۱۴۰۳/۲/۱ تصویب شد.